

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

24. november 2008

J.nr. 2102-0009

Ref. ASJ/BIBAY

Side 1/19

Klima- og energidelen af rådsmøde (energi) den 8. december 2008

1. Klima- og energipakken (der henvises til samlenotat for rådsmøde (miljø) den 4.-5. december 2008)

- Information fra formandskabet

2. Energieffektivitet, Ecodesign

a) Status for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Ecodesign-direktivet)

- Information fra formandskabet

b) Ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Ecodesign-direktivet)
KOM(2008) 399 endeligt

- Generel indstilling

3. Kommissionens 2. Strategiske Energireddegørelse

- Præsentation og politisk drøftelse

4. Internationale relationer

- Information fra formandskabet og Kommissionen

2. Energieffektivitet

a) Status for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Ecodesign-direktivet)

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Formandskabet forventes at fremlægge en status for arbejdet med gennemførelsesforanstaltninger, som under Ecodesign-direktivet fastsætter minimumseffektivitetskrav til energiforbrugende produkter. Der er pt. vedtaget fire gennemførelsesforanstaltninger og en 5. forventes vedtaget i december 2008. Dette lever ikke op til Kommissionens oprindelige ambitioner, hvorefter det var forventet, at der var vedtaget krav for 14 produktgrupper. Danmark vil tilkendegive sin positive holdning overfor Ecodesign-direktivet, og samtidig fremsætte sit ønske om at de forsinkede produktgrupper fremmes mest muligt.

2. Baggrund

Den 6. juli 2005 blev Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter vedtaget.

Kommissionen fremsatte i juli måned 2008 en bæredygtighedspakke for bæredygtig produktion og forbrug samt bæredygtig industripolitik. Pakken omfatter bl.a. codesign, energimærkning, miljømærkning og grønne indkøb. Med hensyn til Ecodesign-direktivet, som er et rammedirektiv, lægger pakken op til, at direktivet udvides fra at omfatte energiforbrugende produkter til at omfatte energirelaterede produkter. Energirelaterede produkter kan medvirke til energibesparelser, når de anvendes, som eksempelvis termovinduer.

EU's formandskab har formodentlig på grund af forslaget om udvidelse af rammedirektivet besluttet at fremsætte en status for implementering af Ecodesign-direktivet på rådsmødet den 8. december.

3. Hjemmelsgrundlag

Rammedirektivet har hjemmel i artikel 95 (indre marked) og vedtages efter proceduren i traktatens artikel 251 om fælles beslutningstagen.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Formål og indhold

Ecodesign-direktivet har til formål at fastsætte minimumseffektivitetskrav til energiforbrugende produkter. Der er udvalgt en række produktgrupper, som hver især skal have et vist markedsvolumen, dvs. normalt udgøre mere end 200.000 enheder om året, samt have en væsentlig miljøpåvirkning. For hver af disse produktgrupper udarbejdes der en omfattende baggrundsdokumentation og gennemføres åbne konsultationer for interesseorganisationer forud for, at der vedtages gennemførelsesforanstaltning, som fastsætter minimumseffektivitetskrav for den pågældende gruppe.

Der er i første omgang udpeget ca. 20 produktgrupper, hvor der er planlagt gennemførelsesforanstaltninger. Yderligere forventes det, at udarbejdelse af baggrundsdokumentation for ca. 10 produktgrupper kommer i udbud i starten af 2009.

Efter vedtagelsen af rammedirektivet er der foreløbigt vedtaget minimumseffektivitetskrav for 4 produktgrupper (tværgående standby-forbrug, tertiær belysning, simple digitalbokse til TV og eksterne strømforsyninger). Den 5. produktgruppe for ikke-retningsbestemt belysning forventes vedtaget den 8. december.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinancerne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens holdning

Regeringen er generelt positiv overfor ecodesign-initiativerne. Regeringen finder, at energieffektivisering er et vigtigt middel, når bæredygtighed, klimahensyn og de overordnede Lissabon-målsætninger skal udmøntes i konkrete forslag.

Regeringen lægger vægt på, at fælles europæiske krav til energiforbrugende produkter vedtages så hurtigt som muligt og bliver så ambitiøse som muligt, og er derfor positiv overfor de fire gennemførelsesforanstaltninger, der er vedtaget.

Der er dog en række af produktgrupper, hvor der er gennemført baggrundsstudier, og hvor Kommissionen endnu ikke har fremsat forslag til minimumseffektivitetskrav. Ifølge tidligere planer fra Kommissionen skulle der ved udgangen af 2008 være vedtaget gennemførelsesforanstaltninger for 14 produktgrupper.

Regeringen ser gerne at vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger for de ventende produktgrupper fremmes mest muligt for at fremskynde arbejdet med at udvikle minimumseffektivitetskrav for nye produktgrupper.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ikke relevant.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

b: Ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Ecodesign-direktivet)

KOM(2008) 399 endeligt, af 16.07.2008

Revideret notat

1. Resumé

Den 16. juli fremlagde Kommissionen forslag til ændring af Ecodesign-direktivet, som er et ramedirektiv, der har til formål at reducere energiforbruget i energiforbrugende produkter og nedbringe anden miljøbelastning fra disse produkter. Forslaget indebærer en udvidelse af direktivet, således at det fremover kommer til at omfatte energirelaterede produkter, i stedet for som nu hvor det alene omfatter energiforbrugende produkter. Med denne ændring vil ikke-energiforbrugende produkter, som har betydning for energiforbruget, når de anvendes, også blive omfattet af direktivet. Forslaget er en del af Kommissionens handlingsplan for bæredygtig produktion, bæredygtigt forbrug og bæredygtig industripolitik. Efter forhandlinger i rådsregi fremlægger Formandskabet et forslag til udvidelse af direktivet til at omfatte energirelaterede produkter, samt en evaluering af direktivet i 2012 som skal danne basis for en beslutning om hvorvidt direktivet til den tid skal udvides til også at omfatte ikke-energirelaterede produkter.

2. Baggrund

Kommissionen har den 16. juli 2008 fremlagt et forslag til handlingsplan for bæredygtig produktion, bæredygtigt forbrug og bæredygtig industripolitik. Formålet med forslaget er i EU og på internationalt plan i øvrigt at fremme bæredygtigt forbrug og produktion samt støtte bæredygtige produktionspolitikker.

Handlingsplanen indeholder ændringer af den eksisterende lovgivning inden for miljø- og energiforbrugsområdet, herunder Ecodesign-direktivet, miljøledelsessystemet (EMAS), offentlige grønne indkøb og udbud. Senere følger ændring af energimærkningsdirektivet, samt evt. grønne afgiftsmekanismer.

Nærværende notat omhandler alene ændringen af Ecodesign-direktivet, samt de forslag til ændringer der har været diskuteret i Rådets arbejdsgruppe siden fremsættelse af forslaget.

3. Hjemmelsgrundlag

Rammedirektivet, der foreslås ændret, har hjemmel i artikel 95 (indre marked) og vedtages efter proceduren i traktatens artikel 251 om fælles beslutningstagen.

4. Nærhedsprincippet

Hvis det overlades til de enkelte medlemslande at fastsætte ecodesign-krav til produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne inden for EU. Dette vil skabe barrierer for varernes frie bevægelse indenfor Fællesskabet og skabe unødige omkostninger for erhvervslivet.

Handling på fællesskabsniveau er derfor den bedste måde at opnå forslagets mål, hvis det skal sikres, at kravene til de markedsførte produkter er de samme i alle medlemslande. Derved vil den frie bevægelse af varer inden for Fællesskabet også blive sikret. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for energirelaterede produkter derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Formålet med ændringen er at udvide den gruppe af produkter, som vil kunne omfattes af fælleseuropæiske bestemmelser i henhold til rammedirektivet. Ændringen indebærer, at dækningsområdet ændres fra alene at være energiforbrugende produkter til at være energirelaterede produkter. Forskellen er, at energirelaterede produkter omfatter energiforbrugende produkter og produkter, som ikke forbruger energi, men som, når de anvendes, har betydning for energiforbruget. Som eksempel på ikke-energiforbrugende produkter, der vil blive omfattet et ændret direktiv, nævner Kommissionen vinduer, døre, isoleringsmateriel og energibesparende vandhaner.

Desuden foreslår Kommissionen, at stillingtagen til eventuel revision af direktivet ændres fra 2010 til 2012, og at det i den forbindelse også vurderes, om der er grund til at udvide direktivet til også at gælde ikke-energirelaterede produkter.

Ligesom det er tilfældet i det gældende Ecodesign-direktiv er transportmidler undtaget i ændringsforslaget, fordi deres energieffektivitet og miljøbelastning reguleres gennem andre EU-initiativer.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har på nuværende tidspunkt endnu ikke udtalt sig om forslaget om ændring af Ecodesign-direktivet.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget medfører, at lov nr. 308 af 30. april 2008 om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter skal ændres, således at den ikke kun omfatter energiforbrugende produkter, men også ikke-energiforbrugende produkter, som, når de anvendes, har betydning for energiforbruget.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet

Statsfinansielle konsekvenser

Gennemførelsesforanstaltningerne, der vil følge af rammedirektivet, vil kunne medføre statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med fastsættelse af mindstekrav, markedsovervågning og

-kontrol af overholdelse af kravene for de ikke-energiforbrugende produkter, som bliver omfattet af forslaget. Størrelsen af disse konsekvenser vil afhænge af omfanget af gennemførelsesforanstaltninger for ikke-energiforbrugende produkter. Kommissionen anfører som retningslinje for medlemslandenes merudgifter alene i forbindelse med fastsættelse af krav til nye produkt-kategorier, at 10 lande, som er aktive i beslutningsprocesserne om ecodesign-krav samlet set vil have et merforbrug af arbejdskraft svarende til 6 fuldtidsstillinger.

Omkostningerne er uafhængige af medlemslandets størrelse. Regeringen lægger vægt på, at der i forbindelse med markedsovervågning og -kontrol findes en omkostningseffektiv løsning f.eks. gennem samarbejde mellem EU's medlemslande og EU-Kommissionen. Gennemførelsesforanstaltningerne vil også kunne medføre statsfinansielle konsekvenser, såfremt de medfører tiltag der ikke er omkostningseffektive for den danske stat, regioner eller kommuner, f.eks. på grund af forceret udskiftning af produkter.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, idet det alene sætter rammerne for, hvordan der efterfølgende kan udstedes gennemførelsesforanstaltninger i form af energieffektivitets- og miljøkrav for ikke-energiforbrugende produkter, som har betydning for energiforbruget, når de anvendes.

De konkrete gennemførelsesforanstaltninger fastsættes ud fra analyser af de samlede livscyklusomkostninger og de mulige energibesparelser og miljøforbedringer i det enkelte produkts livscyklus. Udgangspunktet er, at forslaget skal fremme anvendelsen af samfundsøkonomisk attraktive produkter. Hvis dette sker, vil det have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af lavere omkostninger og større velfærd. Erfaringerne viser, at der eksisterer produkter, som i en livscyklusbetragtning er økonomisk attraktive for forbrugerne, men som i dag efterspørges og anvendes i mindre omfang. De faktiske samfundsøkonomiske konsekvenser må imidlertid vurderes i forbindelse med konkrete gennemførelsesforanstaltninger.

Erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomhederne

Producenter af energirelaterede produkter, der vil blive omfattet af gennemførelsesforanstaltninger i henhold til forslaget, skal sikre, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser, samt dokumentere dette. Ændringen af direktivet vil betyde administrative byrder for de virksomheder, som producerer energirelaterede produkter, der på baggrund af direktivændringen fastlægges gennemførelsesforanstaltninger for. Omfanget vil imidlertid afhænge af udformningen af gennemførelsesforanstaltningerne.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget vil, forudsat der efterfølgende vedtages gennemførelsesforanstaltninger, medføre reduktioner i energiforbruget og den miljøpåvirkning, som er forårsaget af de produkter, som der vedtages gennemførelsesforanstaltninger for. Det vil have en positiv indvirkning på miljøet og beskyttelsesniveauet både i Danmark og i EU som helhed. Omfanget af indvirkningen vil være afhængig af omfanget og karakteren af de yderligere gennemførelsesforanstaltninger, der vedtages i medfør af det reviderede Ecodesign-direktiv.

Konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, sundhed og forbrugerbeskyttelse

Forslaget forventes at være til gavn for danske virksomheders konkurrenceevne og vil derigennem have positive konsekvenser for beskæftigelsen.

9. Høring

Forslaget blev sendt i ekstern høring den 6. august med svarfrist den 20. august 2008. I alt 87 høringsparter har modtaget høringsmaterialet. Energistyrelsen har i alt modtaget 10 høringsvar. Svarene resumeres nedenfor:

Dansk Industri, Energibranchen (DI-E) støtter udvidelse af direktivet, men undres over, at udvidelsen sker på så tidligt et tidspunkt, inden man har set effekten af Ecodesign-direktivet. Endvidere henviser DI-E til Kommissionens forslag til revision af byggevaredirektivet og foreslår, at arbejdet i forbindelse med dette direktiv inddrages i udarbejdelsen af gennemførselsforanstaltninger for byggematerialer i regi af Ecodesign-direktivet.

Dansk Energi (DAE) støtter forslaget til udvidelse af Ecodesign-direktivet, og foreslår endvidere en mere vidtgående udvidelse af direktivet, således at samtlige energiforbrugende produkter inkluderes herunder transportrelaterede produkter. Yderligere foreslår DAE, at standarderne revideres hvert tredje år.

Dansk Erhverv (DER) deler Kommissionens ambition om bæredygtig erhvervs politik, og ser positivt på arbejdet med at koordinere og sammentænke de eksisterende politiske tiltag på området. DER peger på de øgede omkostninger, der pålægges producenter og sælgere af de nye produktkategorier, som omfattes forslaget. DER opfordrer til, at princippet om omkostningseffektivitet bliver sat i fokus, bl.a. ved inddragelse af alle relevante erhvervsaktører. DER efterlyser betydelige varslingsperioder og tidsfrister inden ikrafttrædelse af gennemførselsforanstaltningerne. DER anbefaler, at udvidelsen af direktivets anvendelsesområde sker ud fra gennemsnitlige kriterier og med udgangspunkt i de lavthængende frugter. Endeligt gør DER opmærksomt på risikoen for uhensigtsmæssige handelsbarrierer og nævner som eksempel EU's særtold på energieffektive elpærer.

Bryggeriforeningen (BF) har tre bemærkninger til Kommissionens forslag: 1.) Da Ecodesign-direktivet, endnu ikke er afprøvet, er det efter BF's mening for tidligt at ændre direktivet. 2.) Ecodesign-direktivet bør ikke omfatte forarbejdede fødevarer, herunder drikkevarer som øl og læskedrikke, da disse i forvejen er omfattet af EU's fødevarerlovgivning. 3.) Den foreslåede formulering af udvidelsen "... ethvert produkt, der indvirker på energiforbruget under anvendelse...", er uklar og for bred. Formuleringen åbner for "stort set enhver aktivitet eller anvendelse af en vare...".

Dansk Fjernvarme (DF) støtter Kommissionens forslag. DF opfordrer til, at man husker at medtage produkter relateret til varmeanlæg, såsom fjernvarmeunits. Ligeledes opfordrer DF til, at der i gennemførselsforanstaltningerne også sættes krav til installationen af anlæggene, så de under samlet drift lever op til de fastsatte krav.

Dansk Arkitektvirksomheder (DAV) støtter Kommissionens forslag til udvidelsen af Ecodesign-direktivet. DAV opfordrer til, at byggekomponenter inkluderes i de udvidede krav og at kravene til produkter formuleres på en klar og entydig måde.

Dansk Varefakta Nævn hilser Kommissionens forslag velkommen, og har ingen yderligere bemærkninger.

Energitjenesten Syd, v. Lars Campradt mener, at alle el-apparater bør forsynes med afbryder.

Advokatsamfundet og Registrerede Revisorer, FRR har begge svaret, at de ingen bemærkninger har.

Forslaget har endvidere været sendt i høring i Klima- og energipolitisk Specialudvalg. Kun Dansk Industri har indsendt bemærkninger.

Dansk Industri finder det vigtigt, at man venter med at tage stilling til en yderligere udvidelse af Ecodesign-direktivet til efter den planlagte evaluering i 2012.

Samlenotatet har været sendt i skriftlig høring i Klima- og energipolitisk Specialudvalg den 21. november. Der var følgende bemærkninger.

Danske Maritime finder, at Ecodesign-direktivet ikke synes eksplicit begrænset til forbrugerprodukter. Det er betænkeligt ift. den bebudede udvidelse. Selvom transportmidler og skibe er undtaget fra direktivet synes en udvidelse til ”other environmentally significant products” at være af så bred art, at det er vanskeligt at se begrænsningen i de muligheder Kommissionen gives for at indføre krav til produkter. Danske Maritime formoder, at det ikke er hensigten at der skal kunne stilles krav til komponenter der indgår i f.eks. skibe, der bygges i ikke-EU lande til ikke-EU flag. Man så derfor gerne at direktivets anvendelsesområde blev nærmere defineret, f.eks. at det blev begrænset til forbrugerprodukter.

Bryggeriforeningen mener, at en ændring af Ecodesign-direktivet, og dermed vurderingen af, om direktivet bør omfatte ikke-energirelaterede produkter, bør udskydes til 2012, når der er høstet flere erfaringer med det nuværende set-up. Derudover mener Bryggeriforeningen fortsat, at Kommissionens handlingsplan ikke bør udstrækkes til også at omfatte fødevarer, herunder drikkevarer.

Dansk Energi ser gerne en udvidelse af produktgrupper, dog kun i det omfang det drejer sig om produkter, der anvender energi ved deres brug og derfor ikke hidrører fødevarer, vaskepulver mm. Dette vil efter Dansk Energis opfattelse udvide direktivet.

Organisationen for Vedvarende Energi (OVE) støtter klart, at Ecodesign-direktivet bliver ændret så det bliver muligt at gennemføre mærkning af energirelaterede produkter frem for kun energiforbrugende produkter. Det vil være en klar fordel for miljøet og samfundsøkonomien, at der kommer EU-regler på dette område, fordi landene enten ikke vil eller kan gennemføre obligatorisk, effektiv mærkning af disse produkter.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen. Regeringen er enig med Kommissionen i, at energieffektivisering er et vigtigt middel, når bæredygtighed, klimahensyn og de overordnede Lissabon-målsætninger skal udmøntes i konkrete forslag, og at dette med fordel kan gøres ved en ændring af Ecodesign-direktivet. Regeringen finder, at Kommissionen har valgt en præcis og hensigtsmæssig udvidelse af direktivets gyldighedsområde.

Regeringen støtter derfor Kommissionens forslag til ændring af Ecodesign-direktivet, således at ikke-energiforbrugende produkter, som, når de anvendes, har betydning for energiforbruget, bliver omfattet.

Regeringen lægger vægt på, at fælles europæiske krav til energiforbrugende produkter vedtages så hurtigt som muligt og bliver så ambitiøse som muligt. Det er derfor vigtigt, at den foreslåede udvidelse af Ecodesign-direktivet ikke fører til forsinkelser eller forringelser af kravene til energiforbrugende produkter.

Regeringen støtter endvidere, at vurderingen af direktivet og de gennemførelsesforanstaltninger, som gennemføres i henhold til direktivet udskydes fra 2010 til 2012, og at det i den forbindelse vurderes, om det vil være relevant at udvide direktivet til også at omfatte ikke-energirelaterede produkter.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været forhandlet i rådsregi. Under forhandlingerne har ingen lande udtrykt modstand mod udvidelse af Ecodesign-direktivet fra energiforbrugende produkter til også at omfatte energirelaterede produkter. En række medlemslande har dog bedt om at få energirelaterede produkter nærmere defineret. Formandskabet er fremkommet med et forslag til præambeltekst, hvori der nævnes eksempler på energirelaterede produkter, såsom isoleringsmaterialer, vinduer og vandforbrugende produkter.

Flere lande har ligesom Danmark understreget vigtigheden af, at arbejdet med gennemførelsesforanstaltninger ikke forsinkes af udvidelsen af direktivets anvendelsesområde.

Der er desuden bred enighed blandt medlemslandene om at udskyde en evaluering af direktivet fra 2010 til 2012. På basis af en sådan evaluering skal der tages stilling til, om direktivet skal udvides til at omhandle ikke-energirelaterede produkter.

Forhandlingsituationen vurderes ikke at give anledning til ændring i dansk holdning.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotatet er sendt til Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 2008.

3. Kommissionens 2. strategiske energiredegørelse

KOM-dokument nr. KOM(2008)744 af 13. november 2008

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet vil der være en præsentation og politisk drøftelse af Kommissionens 2. strategiske energiredegørelse, som blev offentliggjort den 13. november 2008. Redegørelsen har fokus på energisikkerhed, og det centrale element i redegørelsen er en EU-handlingsplan for energisikkerhed og energisolidaritet. Handlingsplan fokuserer på 5 områder: 1) infrastruktur og diversificering af energiforsyning, 2) eksterne relationer, 3) olie- og gaslagre samt mekanismer til krisehåndtering, 4) energieffektivitet og 5) bedre udnyttelse af EU's egne energiressourcer. I forbindelse med hvert område præsenterer Kommissionen en række konkrete initiativer i form af forslag til direktiver, meddelelser m.v. Herudover identificerer den 2. strategiske energiredegørelse udfordringerne på længere sigt (2020-2050) og mulige tiltag i relation hertil. Udkast til rådskonklusioner er endnu ikke modtaget.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 13. november sin 2. strategiske energiredegørelse. Det Centrale element i redegørelsen er en EU-handlingsplan for energisikkerhed og energisolidaritet.

I sin første strategiske energiredegørelse fra 2007 udpegede Kommissionen tre hovedudfordringer for den fælles europæiske energipolitik: 1) imødegåelse af menneskeskabte klimaforandringer, 2) styrkelse af EU's konkurrenceevne og 3) styrkelse af EU's energisikkerhed. EU har med 20-20-20 målsætningerne (20 pct. reduktion af drivhusgasserne og 20 pct. vedvarende energi i 2020) og lancering af klima- og energipakken samt den 3. el- og gasliberaliseringspakke taget initiativer rettet mod de to første udfordringer. Med sin 2. strategiske energiredegørelse tager Kommissionen nu initiativer rettet mod det tredje punkt: energisikkerhed.

Det er vigtigt at understrege, at både klima- og energipakken – som lige nu er under forhandling – og den 3. el- og gasliberaliseringspakke vil udgøre vigtige bidrag til energisikkerheden. Men der er behov for yderligere tiltag, hvis ambitionen om øget energisikkerhed skal nås.

EU importerer 54 pct. af sit energiforbrug fra tredjelande (2006), og EU's samlede afhængighed af importeret energi ventes at stige yderligere i takt med, at EU-landenes egne olie- og gasressourcer tømmes i de kommende år. På trods af effekterne af en fuldt implementeret klima- og energipakke forventes nettoimporten af fossile brændsler at være på et uændret niveau i 2020. Optagelsen af de nye medlemslande i 2004 og 2007, som importerer næsten al energi fra Rusland, den labile situation i Mellemøsten, Ruslands energipolitik, de pressede olie- og gasmarkeder og svingende energipriser understreger behovet for øget fokus på EU's energisikkerhed og for iværksættelse af de tiltag, der er nødvendige, for at EU i fremtiden vil være i stand til at sikre den nødvendige energi til sine borgere. Det forhold, at EU importerer så stor en andel af sit energiforbrug fra få producentlande, betyder desuden en stor forskydning af velstand fra EU til disse lande. Kommissionen har beregnet, at hver EU-borger betaler ca. 5000 kr. årligt til importeret energi.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

I relation til øget energisikkerhed i EU er fælles, koordinerede indsatser og tiltag på fællesskabsniveau hensigtsmæssigt. Energisikkerhedsproblemet kan ikke effektivt løses nationalt. Hertil kommer, at beslutninger på energiområdet i de enkelte medlemslande kan få store konsekvenser med hensyn til forsyningssikkerhed, energipriser og miljøforhold for andre medlemslande. Det skal dog understreges, at princippet om medlemslandenes frie valg af brændselsmiks fastholdes. I det lys finder regeringen, at Kommissionens 2. strategiske energiredegørelse er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 13. november 2008 sin 2. strategiske energiredegørelse. Det centrale element i redegørelsen er en EU-handlingsplan for energisikkerhed og energisolidaritet. Herudover tager redegørelsen de første skridt i retning af at identificere nødvendige tiltag i forhold til udfordringerne på længere sigt (2020-2050).

EU handlingsplanen for energisikkerhed og energisolidaritet har fokus på fem områder. I relation til hvert område lancerer Kommissionen en række initiativer i form af konkrete lovgivningsforslag, grønbøger, meddelelser m.v. som vil blive præsenteret i perioden 2008-2010. De fem områder i handlingsplanen er:

- Infrastruktur og diversificering af energiforsyningen
- Eksterne relationer
- Olie- og naturgaslagre samt mekanismer til krisehåndtering
- Energieffektivitet
- Bedre udnyttelse af EU's egne energiressourcer

Infrastruktur og diversificering af energiforsyning

Særligt infrastrukturen i relation til naturgas er i fokus og udgør en særlig udfordring, i og med at transport af naturgas i meget vid udstrækning - og i modsætning til olie - er bundet til rørledninger. EU importerede i 2006 61 pct. af sit samlede naturgasforbrug. Kommissionen skønner, at dette tal vil stige til 73 pct. i 2020. Importen fordeler sig med 42 pct. fra Rusland, 24 pct. fra Norge, 18 pct. fra Algeriet og 16 pct. fra andre lande (2006). For flere medlemslande er situationen imidlertid den, at de importerer al deres naturgas fra Rusland.

På denne baggrund og under hensyntagen til 20-20-20 målsætningen foreslår Kommissionen prioritering af seks infrastruktur initiativer, med henblik på at diversificere naturgasforsyningen og sikre forsyningen af el og naturgas til alle EU borgere:

1. Det første initiativ er udviklingen af en baltisk sammenkoblingsplan (Baltic Interconnection Plan). Kommissionen påpeger i den forbindelse behovet for at få forbundet isolerede energimarkeder med resten af EU. Her er den baltiske region en af de mest isolerede. Planen skal dække naturgas og el og sigter på at forbinde energiinfrastrukturen i den baltiske region med det øvrige EU. Planen skal også håndtere spørgsmålet om finansiering af de mere konkrete initiativer under planen.
2. Det andet initiativ er udviklingen af en såkaldt sydlig gaskorridor, som nævnes som en af de højeste energisikkerhedsprioriteter. Gasleverancerne skal komme fra kaspiske og

- mellemøstlige leverandører og vil potentielt kunne bidrage til at dække EU's fremtidige energibehov. Flere muligheder for en sydlig gaskorridor er i spil. Kommissionen tager i sin redegørelse ikke nærmere stilling til dette spørgsmål. På baggrund af møder og konsultationer med involverede producent- og transitlande vil Kommissionen medio 2009 komme med en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om den sydlige gaskorridor.
3. Det tredje initiativ fokuserer på LNG (flydende naturgas som gør transport af gas uafhængig af rørledninger mellem EU og tredjelande) og en udbygning af LNG terminaler (hvor naturgassen gøres flydende eller vice versa), som vil være af særlig relevans for de medlemslande, der er afhængige af naturgasleverancer fra et enkelt producentland. Kommissionen forventer at præsentere en LNG handlingsplan i 2009.
 4. Det fjerde initiativ er færdiggørelsen af en Middelhavsring, som skal forbinde el- og naturgasnet i Europa med det sydlige Middelhavsområde. En Middelhavsring er særlig relevant i forhold til at kunne udnytte regionens store potentiale inden for sol- og vindenergi. Kommissionen vil i 2010 præsentere en meddelelse om Middelhavsringen.
 5. Det femte initiativ er sammenkoblinger af el- og naturgasnettene i central- og sydøst Europa.
 6. Det sjette initiativ er det såkaldte "Blueprint for a North Sea Offshore grid", som skal sammenkoble nationale el-net i nordvest Europa og integrere planlagte vindenergi projekter heri. Nettet i Nordsøen skal sammen med den baltiske sammenkobbingsplan og Middelhavsringen udgøre fundamentet for et fremtidigt europæisk supernet, der sammenkobler hele EU.

Kommissionen foreslår 1) at der i EU opnås enighed om, at disse projekter skal prioriteres, 2) at nødvendige tiltag beslutes i 2009-2010 og 3) at de besluttede tiltag igangsættes fra 2010. Kommissionen påpeger i den forbindelse, at infrastruktur-projekterne skal være i overensstemmelse med EU's langsigtede klimamålsætninger. I relation til finansieringen af infrastrukturprojekterne vurderer Kommissionen, at eksisterende finansieringsmuligheder er utilstrækkelige herunder bl.a. det nuværende TEN-E budget. Kommissionen har derfor sammen med den 2. strategiske energiredegørelse fremsat grønbogen om et nyt EU-instrument for energisikkerhed og infrastruktur, som skal erstatte det nuværende TEN-E instrument.

Eksterne relationer

Kommissionen påpeger, at der globalt er en stigende gensidig afhængighed på energiområdet. Energi spiller derfor en stigende rolle i EU's eksterne relationer, og Kommissionen foreslår, at energi i højere grad skal indgå som et element i EU's aftaler med tredjelande, herunder EU's bilaterale partnerskabs-, samarbejds- og associeringsaftaler og generelt i dialogen med tredjelande. På multilateralt niveau skal EU fortsætte med at presse på for yderligere liberalisering af handel og investeringer i energi. Herudover anfører Kommissionen, at en international juridisk ramme på energiområdet vil være afgørende for at kunne tiltrække nødvendige investeringer.

Kommissionen fremhæver i relation hertil Energifællesskabet, som udgør et integreret marked i sydøst Europa baseret på fælles regler og forbundet til EU. Det omfatter el og naturgas, men forventes at udvides til også at omfatte olie. Optagelsesforhandlinger påbegyndes med Ukraine, Moldova og Tyrkiet, og disse landes medlemskab vil i givet fald udvide markedet væsentligt.

I relation til Rusland lancerer Kommissionen forhandling af en ny aftale (New Agreement), som skal erstatte den eksisterende EU-Rusland partnerskabs- og samarbejdsaftale fra 1997, og som skal indeholde juridisk bindende bestemmelser vedr. den gensidige afhængighed på energiområdet.

Kommissionen påpeger, at både EU og Rusland vil have fordele af en mere forpligtende aftale, som kan skabe sikkerhed og forudsigelighed for begge parter. En tilsvarende tilgang bør anvendes i forhold til landene i den kaspiske region, som er centrale i kraft af deres energiressourcer og i forhold til deres betydning i relation til de ovenfor omtalte energiinfrastrukturprioriteter.

Kommissionen nævner endvidere den fortsatte dialog med OPEC-landene og udbygget samarbejde med lande som Australien, Canada, Japan og USA samt Indien, Kina og Brasilien. I forhold til Afrika påpeger Kommissionen behovet for udbygning af samarbejdet set i lyset af det store potentiale for vedvarende energi (VE), som findes her, og i relation til en trans-Sahara naturgasledning.

I forbindelse med udviklingen af nukleare programmer i tredjelande anfører Kommissionen, at det er vigtigt, at EU er aktiv for at sikre højeste standarder for nuklear sikkerhed og yder støtte til de tredjelande, som ikke har den nødvendige lovgivning og regulering til at sikre sikkerheden. I relation til de lande som har planer om at bygge a-kraftanlæg, må EU assistere med udvikling af en kompetent og uafhængig nuklear kontrolinstans, således at internationale sikkerhedsstandarder overholdes.

Endelig påpeger Kommissionen vigtigheden af, at EU taler med én stemme. I den forbindelse er der brug for større gennemsigtighed og koordination mellem medlemslandene og EU. Kommissionen vil i 2009 identificere konkrete mekanismer til øget gennemsigtighed og desuden foreslå en revision af forordning EF/736/96 om indberetning til Kommissionen om investeringsprojekter af interesse for Fællesskabet inden for olie-, naturgas- og elektricitetssektorerne.

Olie- og naturgaslagre samt mekanismer til krisehåndtering

Mekanismer til krisehåndtering i tilfælde af afbrydelser i energiforsyningen er et vigtigt element i energisikkerheden. Kommissionen foreslår på den baggrund en revision af den eksisterende lovgivning vedr. beredskab over for oliekriser med henblik på at forbedre det eksisterende system og i højere grad bringe det i overensstemmelse med systemet under Det Internationale Energiagentur (IEA). Samtidig foreslår Kommissionen ugentlig offentliggørelse af størrelsen af kommercielle olielagre med henblik på at øge gennemsigtighed på oliemarkedet og begrænse effekterne af spekulation baseret på manglende information.

I forhold til naturgas har Kommissionen set nærmere på implementeringen af gasforsyningsdirektivet (2004/67/EF). Kommissionen påpeger på den baggrund, at der er brug for forbedringer af direktivet, bl.a. i forhold til udvikling af mekanismer til krisehåndtering og etablering af et egentlig kriseberedskab med værktøjer såsom LNG, afbrydelige naturgasforbrugere og "fuel switching" (brændselsskift). Kommissionen vil fremlægge et forslag til revision af gasforsyningsdirektivet i 2010.

Energieffektivitet

EU har vedtaget en ikke-bindende målsætning om at forbedre energieffektiviteten med 20 pct. i 2020. Energieffektivitet er et centralt element i handlingsplanen, i og med at et mindre energiforbrug er et effektivt middel til at reducere afhængigheden af fossile brændsler og import. Samtidig anfører Kommissionen, at tiltag vedr. energieffektivitet og grønne teknologier kan skabe nye muligheder - herunder for små og mellemstore virksomheder - i den nuværende økonomiske situation.

Kommissionen har således lanceret en energieffektivitetspakke (KOM(2008)742), som skal bidrage til at nå målet om 20 pct. forbedret energieffektivitet i 2020. Pakken indeholder:

1. Forslag til ændring af EU's direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (2002/91/EF) som skal udvide omfanget, forenkle implementering og udvikle certifikater for bygningers energimæssige ydeevne.
2. Forslag til revision af EU's direktiv om energimærkning af apparater og produkter (KOM(2008)745) som indtil nu kun har omfattet husholdningsapparater og som fremover skal udvides til at omfatte en række yderligere energiforbrugende produkter. Kommissionen vil desuden fremsætte forslag til direktiv om energimærkning af dæk (KOM(2008)746).
3. Intensiveret implementering af eco-design direktivet (2005/32/EF)
4. Meddelelse om kraftvarme (KOM(2008)734) indeholdende detaljerede retningslinjer for implementering af kraftvarmedirektivet (2004/81/EF).
5. Udvikling af benchmarking og netværks mekanismer til udbredelse af best practice. Covenant of Mayors (EU netværk af borgmestre fra europæiske byer) vil være et vigtigt instrument i den forbindelse og finansiering vil blive tilvejebragt for at forstærke replikation i hele EU.
6. Præsentation af en "Green Tax Package", der skal supplere klima- og energipakken, og som skal fokusere på muligheden for at bruge finansielle instrumenter til at øge energieffektiviteten. Pakken vil desuden indeholde et forslag til revision af energibeskatningsdirektivet (2003/96/EF).

Endelig påpeger Kommissionen behovet for øget globalt samarbejde om energieffektivitet ud fra en betragtning om, at energieffektiviseringer i tredjelande er afgørende og lige så vigtig som energieffektivisering internt i EU. En global klimaafnættale vil være et vigtigt incitament til globalt samarbejde om energieffektivitet.

Kommissionen tilkendegiver afslutningsvist at ville evaluere handlingsplanen for energieffektivitet (KOM(2006)545) i 2009 og forberede en mere fokuseret handlingsplan som blev besluttet på Det Europæiske Råd i juni 2008.

Bedre udnyttelse af EU's egne energiressourcer

EU producerer selv 46 pct. af sit energiforbrug. Med implementering af 20-20-20 målsætningerne forventes tallet at være 44 pct. i 2020.

Kommissionen anfører, at VE udgør det største potentiale i forhold til EU's egne energiressourcer. I forlængelse af den forventede vedtagelse af VE-direktivet (KOM(2008)19) under klima- og energipakken, vil Kommissionen præsentere en meddelelse, der skal se på potentielle barrierer for VE og hvordan de overvindes. VE udgør desuden en stor økonomisk mulighed for EU. I relation hertil er Den Strategiske Energiteknologiplan (SET-planen) (KOM(2008)723) et vigtigt instrument. I 2009 præsenterer Kommissionen i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) som et næste skridt en meddelelse om finansiering af lav-karbon teknologier. Meddelelsen vil bl.a. se nærmere på støttemuligheder for (op til) tolv CCS (Carbon Capture and Storage) demonstrationsanlæg, som Kommissionen er blevet opfordret til af Det Europæiske Råd.

Kommissionen påpeger, at kul vil forblive en vigtig del af EU's hjemlige energiforsyning og et vigtigt alternativ til olie og gas. Brugen af kul udgør imidlertid et problem i relation til CO₂-emissioner. Fremtidig brug af kul er kun forenelig med klimaudfordringerne, hvis højeffektive anlæg bliver fremherskende, og hvis muligheden for lagring af CO₂ i undergrunden (CCS) er bredt tilgængelig.

I forhold til olie påpeger Kommissionen muligheden for udvinding af ikke-konventionelle olieressourcer internt i EU, og at raffinaderikapacitet for olie er en vigtig faktor i EU's energisikkerhed. Kommissionen vil i 2010 præsentere en meddelelse om EU's raffinaderikapacitet og EU's olieefterspørgsel.

Kommissionen anfører endelig, at a-kraft som klima-neutral kilde yder et vigtigt bidrag til EU's energisikkerhed. En tredjedel af EU's el-produktion kommer fra a-kraft. Kommissionen har i relation til nærværende redegørelse præsenteret en meddelelse (Update of the Nuclear Illustrative Programme), hvoraf det fremgår, at hovedparten af a-kraftværker i EU står overfor lukning i løbet af de næste 10-20 år, og at der vil være behov for investeringer, såfremt a-kraftens bidrag til energiforsyningen skal forblive intakt. Kommissionen understreger, at det er op til den enkelte medlemsstat at tage stilling til brug af og investering i a-kraft, men kravene til sikkerhed og sundhed for miljø og mennesker angår alle medlemslande. I 2008 vil Kommissionen på den baggrund fremsætte et forslag om revision af direktivet om nuklear sikkerhed.

Visionen for 2050

Kommissionen vil foreslå en fornyelse af EU's energipolitik i 2010. Heri vil konturerne af den politiske dagsorden for 2030 og en vision for 2050 indgå. Målsætninger på dette længere sigte kan eksempelvis være:

- CO₂-fri el-forsyning i 2050
- Uafhængighed af olie i transport
- Lav-emissions bygninger
- Et integreret el-net præget af sameksistens af små producenter af VE og større kraftværker
- Fremme af højeffektive og lav-CO₂ energisystemer globalt.

Kommissionen understreger, at listen ikke er udtømmende, men eksemplerne er baseret på teknologier, som har vist sig funktionsdygtige på eksperimentelt niveau. Samtidig repræsenterer eksemplerne teknologier, som ikke vil blive realiseret uden en koordineret dagsorden for forskning og teknologisk udvikling og for regulering og investeringer samt udvikling af infrastruktur. På den baggrund vil Kommissionen inden for rammerne af SET-planen lancere et roadmap for energipolitikken i 2050 og nødvendige tiltag i den forbindelse.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Den 2. strategiske energiredegørelse vil ikke i sig selv have umiddelbar indvirkning i forhold til dansk lov. En nærmere vurdering af konsekvenserne for gældende dansk ret vil blive fortaget i forbindelse med de forslag og initiativer, som er blevet præsenteret sammen med meddelelsen om den 2. strategiske energiredegørelse.

8. Statsfinansielle, samfundsøkonomiske, administrative og miljømæssige konsekvenser samt konsekvenser for beskyttelsesniveauet

Den 2. strategiske energiredegørelse vil ikke i sig selv have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. En nærmere vurdering af de statsfinansielle, samfundsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser vil blive foretaget i forbindelse med de forslag og initiativer, som er blevet præsenteret sammen med meddelelsen om den 2. strategiske energiredegørelse. Evt. senere konkret opfølgning kan muligvis få positiv betydning for beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Den 2. Strategiske Energiredegørelse er endnu ikke sendt i høring.

Samlenotatet om 2. Strategisk Energiredegørelse har været sendt i skriftlig høring hos medlemmerne af Klima- og energipolitisk Specialudvalg den 18. november 2008.

Der er fremkommet følgende bemærkninger:

Energi- og olieforum hilser Kommissionens energiredegørelse velkommen og støtter, at der udvikles en fælleseuropæisk strategi til at styrke EU's energisikkerhed. Enig i Kommissionens prioritering af de fem delområder. Specifikt finder Energi- og olieforum, at forslaget om ugentlige offentliggørelser af størrelsen af kommercielle olielagre vil medføre en voldsom administrativ byrde, som ikke står mål med en teoretisk baseret forbedring af informationen om lagrenes størrelse. Energieffektivitet ses som den mest omkostningseffektive måde at reducere energiforbruget. Støtter planerne om en meddelelse i 2010 om EU's raffinaderikapacitet. Det anbefales, at denne meddelelse inddrager konsekvenserne af EU's øvrige lovgivning på klima- og energiområdet, herunder særligt ETS og risikoen for "carbon leakage".

Dansk Energi ser positivt på udmeldinger, der giver mere plads til energi i EU's næste budget samt ved omallokering i eksisterende programmer. Tildelingen af midler til den nødvendige udbygning af netinfrastrukturen i næste budgetperiode må ikke tage fokus væk fra perioden frem til 2013, hvor der er akut behov for investeringer i fx CCS-demonstrationsanlæg. Dansk Energi ser positivt på, at der lægges vægt på energieffektiviseringer. EU vil kunne vinde meget med flere bindende mål dette område. Det er også positivt, at der allerede nu lægges op til en drøftelse af strategien efter 2020, og at Kommissionen nævner transporten og vigtigheden af at fremme elbiler, som sammen med vindmøller udgør et stærk bidrag til at sikre uafhængighed af olie og løse klimaproblemet.

Greenpeace er stærkt forurolet over, at EU-Kommissionen synes at have neddrolet energieffektivitetsmålet fra 20 pct. til 12 pct. Kommissionens tilgang til et sikkert og bæredygtigt energisystem er for vag. Der bliver ikke taget hånd om energisikkerhedsspørgsmålet ved på ny at undervurdere energieffektivitetens betydning og i stedet give en livline til kul og atomkraft. Greenpeace byder tiltag til udbygning energiinfrastrukturen velkommen. En ambitiøs strategi for vedvarende energi og energieffektivitet er det bedste svar på energiforsyningsproblemer.

Dansk Erhverv finder det positivt, at Kommissionen sætter fokus på EU's energisikkerhed. Dansk Erhverv lægger vægt på, at det prioriteres at reducere EU's importafhængighed af fossile brændstoffer. Slutmålet for denne proces bør være, at EU bliver helt uafhængig af eksterne kilder på

energiområdet. Det er dog afgørende, at energiforsyningen sikres i mellemliggende periode. Derfor er det vigtigt, at EU-landene finder fælles fodslag om en aktiv indsats ift. eksterne relationer til energiproducerende lande. Bedre energisikkerhed i EU kræver en flersidet indsats. Det er vigtigt, at der er optimal koordinering mellem forskellige energieffektivitetsinitiativer. Danmark bør arbejde for en offensiv og ambitiøs europæisk energipolitik.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter generelt bestræbelserne på at udvikle en fælleseuropæisk strategi til at styrke EU's energisikkerhed. Danmark bør medvirke aktivt til at finde løsninger, der kan styrke EU's energisikkerhed med det sigte at reducere EU's afhængighed af importeret energi koncentreret på få lande og dermed øget sårbarhed i energiforsyningen til følge. Klima- og energipakken vil med sit fokus på CO₂-reduktioner – og dermed mulige energieffektiviseringer – og vedvarende energi yde et vigtigt langsigtet bidrag til energisikkerheden. Disse initiativer kan dog ikke stå alene. Der er behov for yderligere tiltag til en udbygget energiinfrastruktur, bedre udnyttelse af egne ressourcer, herunder vedvarende energikilder, og ikke mindst forstærket fokus på energieffektiviseringer for at opnå målsætningen om øget energisikkerhed. Det vil den 2. strategiske energirededgørelse bidrage positivt til. For at opnå en væsentlig forøget energieffektivitet bør der iværksættes arbejde med at lave beregninger på, hvordan vi kan nå fra målsætningen om 20 pct. reduktion af drivhusgasserne til 30 pct. som led i en international aftale.

Det er dansk holdning, at EU bør arbejde hen imod at reducere afhængigheden af fossile energikilder. Danmark bør arbejde for, at handlingsplanen for energisikkerhed og energisolidaritet vægter både interne tiltag i EU og eksterne tiltag og samtidig tager hensyn til de enkelte tiltags merværdi i forhold til deres politiske og økonomiske omkostninger. Endelig bør Danmark lægge vægt på, at selvom energisolidaritet i EU er et vigtigt element i energisikkerheden, har det enkelte medlemsland selv en stor forpligtelse i forhold til at tage ansvar for sin energisikkerhed.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel tilslutning til Kommissionens tiltag i retning af at styrke EU's energisikkerhed. Det må dog forventes, at der vil være forskellige holdninger til vægtningen af tiltag der fokuserer på eksterne forhold (så som forholdet til Rusland og etablering af nye eksterne forsyningsruter til EU) i forhold til tiltag der fokuserer på interne forhold (så som energieffektivitet og VE m.v.).

Det må desuden forventes, at de enkelte lande vil lægge vægt på de infrastrukturprojekter, som har størst geografisk relevans for dem. Herudover vil de øst- og centraleuropæiske lande som i høj grad er afhængig af import af naturgas fra Rusland formentlig lægge stor vægt på etablering af forsyningsruter uden om Rusland og et naturgasberedskab. Endelig må visse lande forventes at lægge vægt på a-kraft og investeringer heri som et vigtigt instrument i relation til energisikkerhed.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens 2. strategiske energirededgørelse har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Energisikkerhed blev dog drøftet på Rådsmødet (Transport, Telekommunikation og Energi) den 10. oktober 2008 og i den forbindelse forelagt Folketingets Europaudvalg den 30. september 2008 til orientering.

4. Internationale relationer

- a) EU-Rusland partnerskabsrådet (PPC – Permanent Partnership Council)
- b) Ministerkonference i Energifællesskabet
- c) Andet

Nyt notat

1. Resumé

Formandskabet og Kommissionen forventes at orientere om status for de internationale forhandlinger på energiområdet.

2. Baggrund

Orientering om status for internationale forhandlinger på energiområdet er et nærmest fast punkt på energirådsmødernes dagsorden. Orienteringen gives af dels formandskabet, dels Kommissionen. Der forventes ingen debat under dette punkt.

3. Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Formål og indhold

Kommissionen og formandskabet forventes at orientere om status for arbejdet med en partnerskabsaftale med Rusland. Det er forventningen, at man vil oplyse, at partnerskabsforhandlingerne snart kan afsluttes. Kommissionen har oplyst, at Rusland er konstruktiv i de igangværende forhandlinger og ønsker en styrkelse af energidialogen.

Kommissionen forventes videre at orientere om det kommende møde i Tirana den 11.12.2008 på ministerniveau i Energifællesskabet. Et hovedspørgsmål forventes her at være vedtagelsen af etableringen af et kontor for koordinerede auktioner for grænseoverskridende elhandel samt en beslutning om den geografiske placering af kontoret. Flere lande, herunder Rumænien med styrke, har budt ind på at huse det. Kommissionen har ingen foretrukken kandidat, men vil støtte den, der får størst opbakning. Andre emner på dagsordenen er forsyningssikkerhed, oliespørgsmål, samt en liste over prioriterede investeringsprojekter.

Kommissionen forventes endelig at orientere om status for forhandlingerne om optagelse af tre nye medlemslande i Energifællesskabet, nemlig Ukraine, Moldova og Tyrkiet. Landene er ivrige efter at blive optaget, og under forudsætning af at forhandlingerne ikke støder på uventede problemer kan en optagelse være på plads omkring 1. juli 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Statsfinansielle, samfundsøkonomiske, administrative og miljømæssige konsekvenser samt konsekvenser for beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at energipolitiske udfordringer, herunder spørgsmål vedrørende forsyningssikkerhed, bæredygtighed og udvikling af energimarkeder mv., indgår med vægt i forhandlinger med tredjelande og i multilaterale fora. Regeringen støtter dialogen med Rusland og vedtagelsen af en ny partnerskabsaftale. Endelig støtter regeringen optagelsen af nye medlemmer i Energifællesskabet.

11. Forventninger til andre landes generelle holdninger

Ikke relevant.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sager vedr. internationale energirelationer har ofte været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering.